

Kur Farkında KDV Uygulaması

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	76464994-130[KDV.2019.73]-93626
Tarih	09.07.2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 76464994-130[KDV.2019.73]-93626

09.07.2021

Konu : Kur Farkında KDV Uygulaması

İlgi : ...tarihli ve ... evrak kayıt sayılı özelge talep formunuz

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Şirketiniz tarafından yurt dışında bulunan müşterilere yurt dışında mukim acenteler aracılığı ile Türkiye'de verilen konaklama hizmeti bedelinin döviz olarak belirlendiği,

konaklama hizmetine ilişkin erken rezervasyon kapsamında yurt dışında mukim acenteye faturanın kesildiği tarih ile hizmete ilişkin yurt dışında mukim acente tarafından Şirketinize yapılan ödemenin gerçekleştiği tarih arasında kur farkı ortaya çıktığı belirtilerek oluşan kur farkı için katma değer vergisi (KDV) hesaplanıp hesaplanmayacağı ile Şirketiniz aleyhine ortaya çıkan kur farkı hakkında nasıl işlem yapılacağı sorulmaktadır.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 215 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında, "2. a) *Kayıt ve belgelerde Türk para birimi kullanılır. Belgeler, Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir. Şu kadar ki yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz...*",

- 227 nci maddesinde, "*Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*",

- 228 inci maddesinde, "*Aşağıdaki giderler için ispat edici kağıt aranmaz:*

1. *Örf ve teamüle göre bir vesikaya istinat ettirilmesi mutat olmayan müteferrik giderler;*

2. *Vesikanın teminine imkan olmayan giderler;*

3. *Vergi kanunlarına göre götürü olarak tespit edilen giderler.*

1 ve 2 numaralı fıkralarda yazılı giderlerin gerçek miktarları üzerinden kayıtlara geçirilmesi ve miktarlarının işin genişliğine ve mahiyetine uygun bulunması şarttır.",

- 258 inci maddesinde, "*Değerleme, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tesbitidir.*",

- 259 uncu maddesinde, "*Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas tutulur.*",

- 280 inci maddesinde, "*Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.*

Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

Bu madde hükmü yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Bunlardan vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar, bu Kanunun 281 ve 285 inci maddeleri uyarınca değerlendirme günü kıymetine irca edilebilir. Ancak senette faiz oranının yazılı olmadığı durumlarda değerlendirme gününde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR) esas alınır."

hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan, 130 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve 217 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği gereğince, değerlendirme günü itibarıyla Hazine ve Maliye Bakanlığınca kurların ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurlar esas alınmakta, bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kuru (efektif alış kurunun bulunmaması halinde döviz alış kuru), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kuru uygulanmaktadır.

Buna göre;

- Şirketiniz tarafından, acenteler aracılığıyla verilen konaklama hizmetine ilişkin olarak, genel hükümler çerçevesinde, gerçek hizmet bedeli üzerinden fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

- Yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen faturalarda Türk parası karşılığı gösterilme zorunluluğu bulunmamakta olup, bu faturaların, sadece döviz cinsinden/yabancı para cinsinden tutara yer verilmek suretiyle düzenlenebilmesinin yanı sıra, döviz cinsinden bedel ile birlikte Türk Lirası karşılığı gösterilmek suretiyle de düzenlenebilmesi mümkün bulunmaktadır.

- Söz konusu faturaların, sadece döviz cinsinden tutara yer verilmek suretiyle düzenlenmesi halinde, faturanın düzenlendiği tarihte T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen döviz alış kurunun esas alınması suretiyle belirlenecek Türk Lirası karşılığının kayıtlara intikal ettirilmesi; Türk Lirası karşılığı da gösterilmek suretiyle düzenlenecek faturalarda faturanın düzenlendiği tarihte T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen döviz alış kuru dikkate alınarak belirlenecek tutarın Türk Lirası karşılığı olarak faturada yer verilmesi ve bu tutar üzerinden faturanın kayıtlara intikal ettirilmesi gerekmektedir.

- Söz konusu fatura muhteviyatı tutarının, kısmen veya tamamen sonraki bir tarihte ödenmesi halinde, alacak tutarının değerlendirme günleri (geçici vergi dönem sonları ve yıl sonları) ve ödeme/tahsil tarihi itibarıyla 213 sayılı Kanunun 280 inci maddesine uygun olarak yabancı para değerlemesine tabi tutulması ve oluşan lehe veya aleyhe kur farklarının ilgili dönem kayıtlarına (gelir/gider hesaplarına) intikal ettirilmesi icap etmektedir.

- Dönem sonlarında yapılan değerlemeye bağlı olarak ortaya çıkan kur farklarının yanı sıra yurt dışındaki müşteriler adına döviz cinsinden düzenlenen faturalardan kaynaklı alacakların tahsili/ödenmesi tarihi itibarıyla oluşan kur farkına ilişkin kayıtların tevsiki için de Vergi Usul Kanunu uygulaması bakımından herhangi bir belge (fatura, gider pusulası, ilgili ülke mevzuatına göre mükellef adına düzenlenmiş muteber bir belge) aranmayacaktır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı KDV Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV 'ye tabi olduğu,

- 20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu ve bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği,

-24/c maddesinde, vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerlerin matraha dahil olduğu

hüküm altına alınmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin (III/A-5.3) bölümünde;

"Bedelin döviz cinsinden veya dövize endeksenerek ifade edildiği işlemlerde, bedelin kısmen veya tamamen vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu tarihten sonra ödenmesi halinde, satıcı lehine ortaya çıkan kur farkları KDV matrahına dahildir. Buna göre, matraha dahil olacak kur farklarının hesabında, mal ve hizmet bedeline isabet eden kur farkları dikkate alınır, hesaplanan KDV'ye ilişkin ortaya çıkan kur farkları matraha dahil edilmez.

...

Buna göre, teslim veya hizmetin yapıldığı tarih ile bedelin tahsil edildiği tarih arasında ortaya çıkan lehte kur farkı için satıcı tarafından fatura düzenlenmek ve faturada gösterilen kur farkına, teslim veya hizmetin yapıldığı tarihte bu işlemler için geçerli olan oran uygulanmak suretiyle KDV hesaplanır.

Bedelin tahsil edildiği tarihte alıcı lehine kur farkı oluşması halinde, kur farkı tutarı üzerinden alıcı tarafından satıcıya bir fatura düzenlenerek, teslim ve hizmetin yapıldığı tarihteki oran üzerinden KDV hesaplanması gerekmektedir.

Yıl sonlarında ve geçici vergi dönemlerinde, Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan değerlemeler sonucu oluşan kur farkları üzerinden KDV hesaplanmaz."

açıklamaları yer almaktadır.

Ayrıca, 60 Seri No.lu KDV Sirkülerinin (4.5.) bölümünde de yurt içi teslimler ile ihraç kayıtlı teslimlerde oluşan kur farkları hakkında açıklamalar yapılmıştır.

Buna göre, Şirketiniz tarafından Türkiye'de verilen konaklama hizmeti 3065 sayılı Kanunun 1/1 inci maddesine göre KDV'ye tabi olup, hizmet bedelinin döviz cinsinden belirlenmesi halinde vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu tarih ile hizmete ilişkin bedelin tahsil edildiği tarih arasında ortaya çıkan kur farkı KDV matrahına dahil edilecektir.

Bu çerçevede, erken rezervasyon nedeniyle yurt dışındaki acenteye düzenlenen fatura bedelinin tahsili aşamasında Şirketiniz lehine ortaya çıkan kur farkı için hizmetin yapıldığı tarihte bu işlem için geçerli oran uygulanmak suretiyle KDV hesaplanması ve 1 No.lu KDV Beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir. Söz konusu hizmete ilişkin bedelin tahsil edildiği tarihte Şirketiniz aleyhine kur farkı oluşması halinde, kur farkı tutarına hizmetin yapıldığı tarihteki oran uygulanmak suretiyle KDV hesaplanıp Şirketiniz tarafından sorumlu sıfatıyla 2 No.lu KDV beyannamesi ile beyan edilerek ödenmesi gerekmekte olup, bu KDV'nin aynı döneme ilişkin 1 No.lu KDV beyannamesinde indirim konusu yapılması mümkündür.

Ancak, yıl sonlarında ve geçici vergi dönemlerinde Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan değerlemeler sonucu oluşan kur farkları üzerinden KDV hesaplanmasına gerek bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026